

hemmaplan

AUGUSTI 2026 - EN TIDNING OM DIG, OSS OCH VÅRT SKARABORG

**Pengar
tillbaka**
i ett kundägt bolag

Våra kunder i Skaraborg delar på
100 miljoner kronor. Är du en av dem?

KUNDREPORTAGE:
**Ingelstorps Mjölk skyddar
gården med lantbruksavtal.**

Ägarskifte

“Det är mer än en ekonomisk fråga”

Läs mer om Sandra Posses tankar kring detta på sid 5.

GÅRDEN ÄR EN TILLGÅNG
- men inte hela din pension.

LANTBRUK

Batterilager på gården,
Johans bästa tips

Upplev känslan
som guldgrund

LF Skaraborg

SID 2

SID 3

Batterilager på gården – tänk säkerhet från början

Solceller och batterilager blir allt vanligare på lantbruk. Tekniken kan ge bättre kontroll över energin på gården, men den ställer också nya krav på placering, brandskydd och elsäkerhet.

Johan Ålstam som dagligen jobbar med elsäkerhetsfrågor på LF Skaraborg, genom att bland annat besöka lantbruk runt om i Skaraborg. I takt med att fler uppdaterar sin befintliga solcellsanläggning med batterilager märker han att många frågor dyker upp redan i planeringsfasen.

– Många undrar var batterilagret får stå, hur nära andra byggnader det kan placeras och vad som gäller om man redan har solceller. Det är bra frågor, för här är det viktigt att tänka rätt från början, säger Johan.

Ett batterilager kan vara en smart lösning för att ta vara på egenproducerad el. Men om ett litiumbatteri börjar brinna kan brandförloppet bli snabbt och svårt att släcka. Därför behöver säkerheten vara en del av investeringen, inte något som läggs till i efterhand.

– Det jag ofta ser är att tekniken kommer på plats först och säkerhetsfrågorna kommer sedan. Mitt råd är att ta

kontakt med räddningstjänst och försäkringsbolag tidigt, innan installationen är bestämd, säger Johan.

Placeringen är en av de viktigaste frågorna. Batterilager bör helst placeras utomhus i ett obrännbart skåp, container eller separat byggnad, med rätt skyddsavstånd till andra byggnader. Anläggningen ska också ingå i gårdens systematiska brandskyddsarbete.

– Det är mycket enklare att planera rätt från början än att behöva rätta till saker i efterhand. Då kan man se till hela gårdens förutsättningar: byggnader, djur, maskiner, elinstallationer och räddningstjänstens möjlighet att komma åt vid en brand, säger Johan.

Rätt installerat kan batterilager vara en viktig del av framtidens lantbruk. Men precis som med annan teknik på gården kräver det genomtänkta beslut, bra dokumentation och tydliga rutiner.

Johans bästa tips för batterilagring.

- Kontakta räddningstjänst och försäkringsbolag tidigt.
- Ta hjälp av behöriga installatörer.
- Placera helst batterilagret utomhus.
- Använd obrännbart skåp, container eller separat byggnad.
- Håll rätt skyddsavstånd till andra byggnader.
- Ta med batterilagret i gårdens brandskyddsarbete.
- Dokumentera installationen och se till att drift- och skötselinstruktioner finns tillgängliga.

Läs mer i LBK-pärmen, flik 5 på brandskyddsforeningen.se

”Det är mycket enklare att planera rätt från början än att behöva rätta till saker i efterhand.” – Johan Ålstam, LF Skaraborg

20%
Rabatt på dina
försäkringar och
flera förmåner.

Upplev känslan – bli Guldkund.

En del säger att det är känslan av koll när allt är samlat på ett ställe. Andra pekar på pengarna de sparar. Ytterligare någon pratar om känslan att vi träffas hemma på gården och att vi förstår deras verksamhet. Det vi ser hos våra kunder är bredare leenden och lugnare steg. Det här är Guldkund, kundbonusen där du belönas med större rabatter och fler förmåner ju närmare oss du kommer.

Guldkund

För att bli Guldkund behöver du ha din lantbruksförsäkring och Baspaket Bank hos LF Skaraborg. Det innebär att du flyttar din ekonomi till oss och dessutom har ett sparande i en fond eller ett ISK*.

- 20%** 20% rabatt på hushållets privata försäkringar.
- Baspaket Bank kostnadsfritt, värde 1400 kr.
- Självrisikreducering på din boendeförsäkring, värde 1 250 kr/år.
- 20-30 % rabatt på tjänster hos våra familjejurister.
- .. löpande erbjudanden i form av GULDDEALS.

Räkneexempel Guldkund

Familjen sparar

Privatdel i lantbruksförsäkring	820 kr
Bilförsäkring	600 kr
Barnförsäkring för två barn	650 kr
Baspaket Bank (rörelsekonto, bankkort, bankgiroanslutning och internetbetalningar)	värde 1 400 kr
Självrisikreducering per år och guldkund	värde 1 250 kr
Juridisk rådgivning hos våra familjejurister	värde 980 kr
Totalt kan familjen spara	5 700 kr

**Räkna ut hur
mycket du sparar!**

Skanna QR-koden eller gå in på LFskaraborg.se/guldkund och räkna ut hur mycket just du sparar.

*Eget sparande i fond eller i ISK (investeringssparkonto) på minst 500 kr i månaden. Istället för månadssparande kan du också ha minst 200 000 kr i sparat kapital. Avtalspensionerna KAP KL/AKAP KR och SAF LO räknas inte in i sparat kapital på 200 000 kr. Är du minst 60 år kan sparkravet ersättas med olycksfallsförsäkring 60 plus eller Senior. Fullständiga villkor för Guldkund hittar du på LFskaraborg.se/guldkund.

PLANERA DIN PENSION

Gården är en tillgång - men inte hela din pension.

Ett starkt livsverk ger stolthet och trygghet – men när pensionen närmar sig kan det visa sig att gården inte räcker till allt man vill. Med rätt förberedelser går det att skapa ekonomisk frihet och samtidigt göra generationsväxlingen betydligt enklare.

För många gårdsägare är pensionen nära förknippad med gården. Marken, skogen och byggnaderna representerar både arbete och värde som byggts upp under ett helt yrkesliv. Men att låta hela den framtida tryggheten vila på en enda tillgång innebär också risker.

– Gården är ofta en väldigt viktig del av pensionen, men sällan hela lösningen. Det är där många behöver tänka ett steg till, säger Pauline Lundh, försäkringsrådgivare hos LF Skaraborg.

Riskspridning

Att komplettera gården med ett pensionssparande vid sidan av handlar framför allt om riskspridning. Gårdens värde påverkas av väder, marknad, räntor, politik och regelverk. Ett finansiellt pensionssparande påverkas av andra faktorer.

– Kort sagt: allt kan inte gå fel samtidigt. När man sprider riskerna skapar man en stabilare grund inför pensionen, säger Pauline.

Samtidigt är likviditeten ofta en utmaning. En gård kan

vara värd mycket på pappret – men är svår att omsätta i pengar när vardagens räkningar ska betalas.

– Jag möter en och annan som är rika i tillgångar men har ont om pengar i vardagen. Ett pensionssparande ger löpande utbetalningar och minskar behovet av att sälja mark, skog eller maskiner i fel läge, säger Pauline.

Förenkla arvet

En av de största vinsterna med ett eget pensionssparande är den frihet det ger inför ett framtida generationsskifte. Om pensionen inte måste "tas ut" ur gården minskar pressen på nästa generation.

– När du har säkrat din egen pension blir det lättare att överlåta gården till ett rimligt pris. Det minskar skuldsättningen för barnen, sänker konfliktrisken och ökar chansen att gården kan leva vidare, säger Pauline.

”Det finns ingen universallösning. Det viktiga är att börja, sprida riskerna och anpassa sparandet efter gårdens förutsättningar.

– Pauline Lundh, LF Skaraborg

Tre sparformer att kombinera med gården

1. Individuellt pensionssparande

via ISK eller kapitalförsäkring - flexibelt och enkelt att anpassa efter ojämna inkomster.

2. Tjänstepensionslösningar

för egenföretagare - skatteeffektivt och bra för långsiktig trygghet

3. Privat fondsparande

ett komplement som kan användas både före och under pensionen.

Många konflikter i generationsväxlingar bottnar i ekonomi. Med god framförhållning går det att skapa trygghet för både den som lämnar över och den som tar vid. Pensionssparande ger också ett skydd om livet inte blir som planerat. Många räknar med att kunna arbeta lite lugnare upp i åren, men kroppen håller inte alltid.

– Sjukdom eller olycka kan komma snabbt. Då är det en stor trygghet att veta att det finns en plan även om man måste sluta tidigare än tänkt, säger Pauline.

CHECKLISTA: Tänk så här!

- ✓ Se gården som en del av din pension inte hela.
- ✓ Bygg ett eget pensionssparande vid sidan av.
- ✓ Säkerställ likviditet för vardagens utgifter.
- ✓ Förbered ekonomin inför generationsväxling.
- ✓ Ta rådgivning som är anpassad för gröna näringar.

Ägarskifte – mer än en ekonomisk fråga

Ett ägarskifte handlar inte bara om siffror, värdering och juridik. Minst lika viktigt är att våga prata om framtiden, relationerna och de förväntningar som finns. I lantbruksföretag blir det ofta extra tydligt, eftersom ekonomi, familj och livsverk hänger tätt samman.

Komplexiteten i ägarskiften är väl känd. Rättvisa är en känsla, inte ett belopp. Har jag blivit respekterad i processen? Fick jag möjlighet att uttrycka min önskan om framtiden? Hur vi lämnar diskussionen vid köksbordet kan bestämma värdet av 1 000 000 kronor. Jag påstår att värdet av pengar är relativt. Inte när du ska handla, men när du ska värdera det som en gåva gentemot att avstå något annat.

För den som övertar ett lantbruksföretag idag är min erfarenhet att risker av olika karaktär tar för liten del i analysen. Marginalen inom många verksamhetsgrenar är osäker och i allra högsta grad individuell hos varje företag. Att andelen fasta kostnader ofta är stor gör att flexibiliteten blir mindre. Man måste gasa även om man går back.

Samtidigt är det just drivkraften och framtidstron hos företagarna som ger mig energi att arbeta för den här branschen. Det finns en vilja att fortsätta utveckla, ta ansvar och föra något vidare. Men för att ett ägarskifte ska bli hållbart över tid behövs både

tid, struktur och modet att ta de svåra samtalen.

Därför vill vi på LF Skaraborg tipsa om **Skifta Rikt**, ett prisbelönt program för dig som står inför ett ägarskifte. Programmet består av sju steg och tar upp allt från familjefrågor och ledarskap till juridik och ekonomi.

Jag medverkar i programmet och pratar kring den del som handlar om ekonomi. Genom mitt arbete träffar jag många lantbrukare och företagare som funderar på nästa steg för företaget, familjen och ägandet. Jag vet att ekonomiska frågor ofta är en viktig del av processen och att det är värdefullt att börja planera i god tid.

Den 6 oktober är det ny programstart. Läs mer om programmet och Erika Ekebo Andréns koncept på skiftarikt.se.

Sandra Posse
Chef Lantbruksförsäkring, LF Skaraborg

På 25 år har Anders och Carina Levahn nästan tiodubblat djurbesättningen på sin gård Ingelstorps Mjolk AB. LF:s Lantbruksavtal ger dem den trygghet de behöver för att våga satsa.

I byn Ingelstorp strax utanför Hova finns mjölkgården med samma namn. Det är Anders Levahns föräldragård, som han och hans fru Carina har ägt och drivit sedan 1999.

När de tog över fanns det 28 kor i den gamla ladugården. Idag har besättningen ökat till 240 mjölkande kor och den äldre byggnaden har kompletterats med en större och modernare ladugård.

De senaste åren har företagarparet och deras sex anställda förfinat verksamheten på olika sätt. Nu ligger fokus återigen på att öka produktionen. Planen är att bygga ut med ytterligare 100 platser, både för att få hem sinkorna som de för tillfället hyser på en arrenderad gård i Finnerödja och för att få fler mjölkande kor.

– Vi har fem mjölkrobotar nu så kapaciteten finns, konstaterar Anders.

De jobbar även med förbättrad djurhållning. Bättre utfodring och liggplatser är exempel på åtgärder som ska öka produktionen ytterligare.

– Vi satsar också på regelbunden rådgivning från en veterinär som kommer hit varannan vecka, berättar Anders.

Bytte tillbaka

En förutsättning för ett tryggt lantbrukarliv är en bra försäkring. Ingelstorps Mjolk AB har sedan ett par år bytt tillbaka till LF Skaraborg.

– Det är ett känt, stabilt försäkringsbolag med gott rykte bland lantbrukare. Hos LF har vi fått en bra totallösning och dessutom till ett bra pris, säger Anders.

I totallösningen ingår tilläggstjänsten Lantbruksavtal. Det är en tjänst som kombinerar modern teknik med praktisk service. Att få problem med gnagare är ett ständigt orosmoment på de flesta gårdar. Söndergnagda ledningar och kontaminerat foder är två av riskfaktorerna.

– Förr var det bara möss, men på senare år har det blivit vanligare med råttor, konstaterar Anders.

Patenterad metod

Lantbruksavtalet innehåller bland annat en patenterad metod för skadedjursbekämpning med digitalt uppkopplade fällor och betesstationer. LF Skaraborgs skadedjurstekniker placerar i dialog med lantbrukaren ut stationerna på strategiska platser.

INGELSTORPS MJÖLK I SIFFROR

- Totalt cirka 525 hektar mark, varav 75 hektar är betesmark och cirka 375 hektar är arrenderad.
- Cirka 240 mjölkande kor.
- 6 anställda plus gårdens ägare Anders och Carina Levahn.

Varje dygn skickar stationerna information om betesåtgång och annan aktivitet till LF. Teknikerna håller ständig koll på dessa data och och servar samt anpassar skyddet när det behövs. På det sättet säkerställer man att förekomsten av skadedjur hålls nere.

Anders är nöjd med avtalet och konstaterar att det har gett önskad effekt.

– De har bra koll på det och vet vad som behöver göras i rätt tid. Det är bekymmersfritt – de sköter om det utan att vi behöver tänka på det, säger Anders och fortsätter:

– Vid ett tillfälle sedan vi tecknade försäkringen har vi haft problem med råttor. Då kom LF ut akut och gjorde punktinsatser med extra stationer där det behövdes. Det löste problemet på ett bra sätt.

Text och bild: Carin Söder, Ordhuset

Med **Lantbruksavtalet** får du hjälp när problemen uppstår. LF ger förebyggande råd och åtgärder skadedjursproblem vid behov, övervakar uppkopplade betesstationer och servrar när det behövs. Om situationen kräver särskilda insatser ingår även det i avtalet. Dessutom ser LF över dina brandsläckare varje år och byter dem vid behov.

Pengar tillbaka i ett kundägt bolag. För sjunde året i rad.

Är du en av dem?

[LFskaraborg.se/aterbaring](https://lfskaraborg.se/aterbaring)

ÅTERBÄRING
100 miljoner
TILL VÅRA KUNDER

Vi kan lantbruk.

Var du än bor i länet så finns vi nära dig. När du behöver råd eller lån som rör ditt lantbruk så hjälper vi dig. Med lokal närvaro och rätt kompetens.

Thomas Henrysson

Rådgivare Lantbruk Försäkring
0500-77 73 66
thomas.henrysson@LFskaraborg.se

Anna Warolin

Rådgivare Lantbruk Bank
0501-640 46
anna.warolin@LFskaraborg.se

Ulf Börjesson

Rådgivare Lantbruk Försäkring
0500-77 71 14
ulf.borjesson@LFskaraborg.se

Linnéa Jakobsson

Rådgivare Lantbruk Bank
0510-48 80 14
linnea.jakobsson@LFskaraborg.se

Tobias Lind

Rådgivare Lantbruk Försäkring
0500-77 73 49
tobias.lind@LFskaraborg.se

Niclas Andersson

Rådgivare Lantbruk Bank
0510-77 72 33
niclas.andersson@LFskaraborg.se

Helen Källgård

Rådgivare Lantbruk Försäkring
0501-640 17
helen.kallgard@LFskaraborg.se

Ulf Kvarnström

Rådgivare Lantbruk Bank
0515-67 72 11
ulf.kvarnstrom@LFskaraborg.se

Kristian Hallberg

Rådgivare Lantbruk Försäkring
0510-48 80 34
kristian.hallberg@LFskaraborg.se

Linda Brodén

Rådgivare Lantbruk Bank
0501-640 46
linda.broden@LFskaraborg.se

Erik Fahlström

Rådgivare Lantbruk Försäkring
0515-72 33 06
erik.fahlstrom@LFskaraborg.se

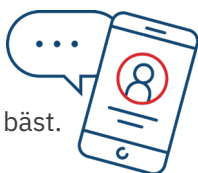

Lars Johansson

Kundansvarig Skadedjursavtal
0500-77 71 85
lars.johansson@LFskaraborg.se

Kontakta någon av våra medarbetare eller
via 0500-777 000, mån - fre 09.00-16.00

Är du kund hos oss kan du
logga in på **Mina Sidor** och
kontakta oss när det passar dig bäst.

Försäkra dina lantbruksdjur
och dina grödor hos Agria.

Läs mer på agria.se/lantbruk

Hemmaplan Ansvarig utgivare: Jonas Rosman, vd LF Skaraborg. Redaktion & Layout: LF Skaraborg: Malene Falk, Elin Antonius, Sandra Moberg. Kundreportage och omslagsbild: Carin Söder, Ordhuset. Vi reserverar oss för eventuella felskrivningar och villkorsändringar. För aktuell information om LF Skaraborgs produkter och tjänster, besök LFskaraborg.se eller ring oss på 0500-77 70 00.